

Han pluggar ekonomi i Kabul

Hachim Rawab har två år kvar till examen

TEXT: JOHAN RAHM

Att ha roligt med en massa unga människor som kan läsa.

Det är det bästa med att vara student vid Kabuls universitet, tycker Hachim Rawab, 20 år. I hans hembygd Jaghori i Ghazni-provinsen var det inte så många som kunde läsa.

Det värsta är när man är pank och inte ens kan köpa en penna, får ont i huvudet under föreläsningen för att man inte haft råd med frukost.

Ganska många studenter har det

så från och till. När Hachim började på universitetet för två år sedan hade han gamla, lappade kläder, sådana som fattiglappar från landet har.

– Vad jag skämdes...

På Kabuls universitet läser 5 000 studenter på 14 fakulteter, alltifrån litteratur och medicin till psykologi och islamsk lag. Ungefär en tredjedel av studenterna är kvinnor. Det är inte lätt att komma in på universitetet när det går tre sökanden på varje plats. Urvalet grundas på gymnasiebetygen. Men det vet alla, att de med pengar och kontakter, de kommer alltid in. De köper sina platser. Sedan lever de sitt eget stökiga studentliv med bilar och fester.

– De är inte så många, men de hörs och syns hela tiden, berättar Hachim och får något snett kring munnen. Han läser ekonomi. Fyra års studier leder fram till ett ekonomdiplom. Han har velat bli ekonom ända sedan han var barn. Då var det mest den egna försörjningen han tänkte på.

– Nu tänker jag mer på utvecklingsfrågor. Hur man skulle kunna få ekonomin på fötter, inte bara i min familj, utan i hela Afghanistan.

Drömjobbet är att bli ekonomisk rådgivare på finansministeriet. Men det är bara en dröm. Verkligheten är någonting annat.

– På finansministeriet är nästan alla pashtuner. Där har man ingen chans om man är hazar som jag. Dessutom måste man vara medlem i Socialdemokratiska partiet. Det är jag inte heller.

Instället tror Hachim på en framtid i någon internationell organisation eller inom affärsvärlden.

– Utlänningar bryr sig inte om vilken etnisk grupp man tillhör. Så är det ofta med företag också. De vill ha kompetent folk som kan jobba. Det kan jag. Jag får ta det jobb jag kan få.

Men Hachim har två år kvar fram

till sin examen. Till dess gäller det att hanka sig fram på småjobb. Killar jobbar som vakter, ofta på nätterna, eller ger privatlektioner. För tjejerna finns det i princip inga jobb. De blir beroende av anhöriga, eller hindras från att studera. Efter att Hachims pappa, som var politiker, mördats under upptakten till parlamentsvalet, måste Hachim även försörja sin mamma och sina tre syskon. Mamman är analfabet och arbetslös.

För att leva i Kabul behöver man minst 70 dollar i månaden. Hälften går till mat, hälften till bostad. Det vill säga ett litet rum som man delar med tre eller fyra andra studenter. Köket och badrummet är man ännu fler om, oftast kring 20 personer. Så på fritiden väntar man på sin tur i badrummet och i köket. Men har man tur kan man få plats på något av de statliga studenthemmen.

– Där bor man inte heller så bra, men det är gratis. Det är huvudsaken, säger Hachim.

Gratisnöjen är det som gäller – att spela volleyboll, fotboll och cricket. Eller åka ut till någon park i utkanten av staden, sitta där och äta kebab eller något medhavt bland klungor av andra studenter. Det är där det händer.

Utomlands också, det hägrar. Att läsa på ett europeiskt eller japanskt universitet är vad många drömmer om. Men få lyckas komma iväg. Orsaken är brist på pengar och stipendier. Det är framförallt den högre utbildningsstandarden som lockar. Men att få jobb utomlands är det knappast någon afghan som tror sig kunna få.

– Det här landet är så nere i boten att de inte vill ha oss i andra länder. Det är bara att stanna och jobba på, säger Hachim Rawab innan han försvinner i den långa allén på Kabuls universitet. ■

TEMA
UTBILDNING

MALIN LAGER

Hachim utanför ekonomiska fakulteten vid Kabuls universitet.